



Miljøverndepartementet
Postboks 8013 Dep
0030 Oslo

Deres ref.:

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2009/16844 ART-VI-JPB
Arkivkode:
444.6

Dato:
20.01.2010

Klage på vedtak om kvotejakt på gaupe i region 6 i 2010 - faglig tilrådning

Det vises til vedtak fattet av rovviltnemnda i region 6 (Nord-Trøndelag, Sør-Trøndelag og Møre og Romsdal) den 26. november 2009 om kvotejakt på gaupe i regionen i 2010.

Rovviltnemndas vedtak om kvotejakt på gaupe kan påklages til Miljøverndepartementet jf. forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften) § 11. Miljøverndepartementet skal før klagen sluttbehandles gi Direktoratet for naturforvaltning anledning til å gi en faglig tilrådning i saken, jf. rovviltforskriften § 18.

Bakgrunn

Rovviltnemndas vedtak er påklaget av Naturvernforbundet i Møre og Romsdal, Nord- og Sør-Trøndelag. Nemnda har vurdert klagen og opprettholder sitt vedtak av 26. november 2009. Klagen er oversendt Miljøverndepartementet for endelig avgjørelse.

Direktoratets vurdering

Rovviltforskriften § 7 annet ledd regulerer hva rovviltnemnda skal legge vekt på når nemnda har myndighet til å fatte vedtak om kvote for jakt på gaupe. Det følger av kommentarene til § 7 annet ledd at:

"Ved vurdering av felling eller jakt skal rovviltnemnden gjøre en samlet vurdering av bestandens status og forventede utvikling og sannsynliggjøre at bestanden etter neste yngling fortsatt vil oppfylle det nasjonalt fastsatte bestandsmålet for regionen. Kravet til presisjon i forvaltningsvedtak både med hensyn til bruk av skadefellingstillatelser og kvotejakt/lisensfelling øker jo nærmere ned mot de nasjonale bestandsmålene den aktuelle rovviltart forvaltes."

Direktoratets faglige tilrådning i denne saken knytter seg til å vurdere gaupebestandens status og forventede utvikling i region 6 og vurdere sannsynligheten for at bestanden etter neste yngling fortsatt vil oppfylle det nasjonalt fastsatte bestandsmålet på 12 ynglinger i regionen. Vurderingene knyttet til den forventede utviklingen av gaupebestanden i regionen, tar utgangspunkt i at vedtatte kvote for 2010 effektueres.

Rovviltnemnda i region 6 fattet vedtak om en startkvote på 55 gauper for årets jakt, med en hunddyrkvote på 29 dyr over ett år. Innen 1. mars skal rovviltnemnda vurdere å tildele hele eller deler av en reservekvote på inntil 10 dyr, med en hunddyrkvote på 7 dyr over ett år. Reservekvoten skal tildeles bare dersom oppdaterte bestandsvurderinger tilsier det, og det skal legges særlig vekt på påviste gaupeskader på sau og rein.

Om overvåking av gaupe og bestandssituasjonen i Norge og innenfor region 6:

Det nasjonale overvåkingsprogrammet for rovvilt er den sentrale leverandør av data om status og utvikling i rovviltbestandene til alle forvaltningsledd. NINA rapport 493; Minimum antall familiegrupper, bestandsestimat og bestandsutvikling i Norge i 2009 gir den siste oppdaterte oversikten over antall dokumenterte ynglinger av gaupe i hver region, og for hele landet. Årene 2007, 2008 og 2009 er det registrert henholdsvis 74, 76 og 92 ynglinger av gaupe på landsbasis. Antallet ynglinger i 2009 tilsvarer en estimert minimum totalbestand på 477-543 dyr. Direktoratet konstaterer at det nasjonale bestandsmålet på 65 årlige ynglinger av gaupe på landsbasis ble nådd i 2009.

Det er den siste treårsperioden registrert henholdsvis 15, 23 og 26,5 ynglinger i region 6. Gjennomsnittet er på 21,5 ynglinger, og bestandsmålet på 12 årlige ynglinger er følgelig nådd.

I tillegg til registrering av familiegrupper er det blant annet i Nord-Trøndelag opprettet et fast nettverk av takseringslinjer som går hver vinter før gaupejakta starter. Utviklingen i gaupebestanden kan følges over tid gjennom eventuelle endringer i sporkryssingsfrekvens på linjene. I 2009 ble 60 % av linjene i Nord-Trøndelag taksert, og det ble ikke registrert noen signifikant endring i gaupeindeksen fra 2008 til 2009.

Gjennom en sammenstilling av forskning på gaupas bestandsdynamikk i Skandinavia over en 10-års periode (Andersen m.fl. 2003) er det for alle gaupebestander som helhet beregnet et årlig vekstpotensiale på ca. 20 %, men med en betydelig grad av variasjon mellom år, og en betydelig individuell variasjon i rekruttering av avkom. Videre viser en teoretisk beregning at en avskyting på 16,7 % av estimert bestand før jakt opprettholder en stabil bestand, når det tas hensyn til dødeligheten av voksne hunngauper i perioden februar til mai. Dette forutsetter lik inn- og utvandring og at uttaket av voksne hunngauper ikke er for høyt. Videre viser også foreløpige beregninger på forsvarlig høstingsnivå for gaupe at bestanden holder seg noenlunde stabilt når det høstes årlig i snitt ca 15 % av voksne hunner. En avgang på 15 % voksne hunner tilsvarer i størrelsesorden 0,40 felte hunddyr per observerte familiegruppe, avhengig av bestandsstruktur.

Basert på registreringer av familiegrupper og avstandsregler for å skille familiegrupper er det mulig å estimere minimum totalbestand av gaupe før jakt når den tar hensyn til tetthet av store byttedyr. Region 6 er inndelt i områder med "høy" tetthet av rådyr, "lav" tetthet av rådyr og områder med tamrein, og minimum antall familiegrupper multipliseres med en omregningsfaktor avhengig av hvor familiegrupper er registrert i forhold til tetthet av rådyr og tamrein (Brøseth m.fl. 2003). Beregninger i region 6 viser et bestandsestimat før jakt i 2009 på minimum 155 gauper. Det ble felt 35 dyr under kvotejakta i 2009 som tilsvarer 22,5 % av estimert bestand før jakt. Av de felte gaupene var det totalt 16 hunngauper ett år og eldre. Det er beregnet at andelen voksne hunngauper utgjør ca 40 % av en bestand, og en avgang på 16 dyr tilsvarer 25,8 % av beregnet andel voksne hunngauper. Etter avsluttet kvotejakt i 2009 er det kjent avgang av fire gauper innenfor regionen, ingen voksne hunddyr og alle i Nord-Trøndelag.

I den siste treårsperioden er gjennomsnittet 21,5 familiegrupper. Dette tilsvarer et årlig uttak på 9 voksne hunndyr basert på ovennevnte modell for høstingsnivå for gaupe. I samme periode er det felt totalt 31 voksne hunndyr, dvs gjennomsnittlig 10 hunndyr per år eksklusiv annen avgang. Et høyt uttak av voksne hunngauper over tid vil naturlig nok redusere den reproduserende delen av bestanden, og det forholdsvis høye uttaket av reproduserende hunner i 2009 vil kunne medføre færre antall ynglinger i 2010. Direktoratet mener allikevel det er riktig å fatte vedtak om en høyere hunndyrkvote enn gjennomsnittet de siste tre år for å redusere bestanden ned mot det nasjonale bestandsmålet for regionen, men vil påpeke at et uttak av vedtatt kvote på 36 voksne hunndyr i 2010 vil medføre en betydelig bestandsreduksjon i regionen og en økt sannsynlighet for at det nasjonalt fastsatte bestandsmålet ikke nås etter årets yngling.

Direktoratet viser for øvrig til at bestandsestimatet av gaupe i region 6 er beregnet før kvotejakt og reproduksjon i 2009. De reelle effektene av uttaket i 2009, annen avgang og reproduksjon i 2009 vil derfor ikke vises før registreringene av takseringslinjer og familiegrupper er innrapportert og kvalitetssikret av Det nasjonale overvåkingsprogrammet for rovvilt i 2010.

Direktoratet vil også påpeke at uttak av kvote og hunndyrkvote vedtatt for kvotejaksområde 11 vil medføre en betydelig reduksjon i forekomsten av gaupe i dette området, og viser til de merknader som direktoratet ga angående forvaltningen av gaupe i dette området i uttalelse til revidert forvaltningsplan for rovvilt i region 6 den 16. mai 2009.

Konklusjon

Etter en helhetsvurdering av nemndas vedtak anser direktoratet det som svært sannsynlig at en effektivisering av vedtatte kvotestørrelse vil medføre en betydelig bestandsreduksjon i regionen samt en økt sannsynlighet for at nasjonalt fastsatte bestandsmålet for regionen ikke nås etter årets yngling. Direktoratet tilrår en lavere kvote på voksne hunndyr i regionen og på samme nivå som sekretariatets innstilling til vedtak om kvote for kvotejakt på gaupe i 2010 til Rovviltnemnda i region 6.

Med hilsen

Direktoratet for naturforvaltning

Elektronisk dokumentert godkjenning, uten underskrift

Terje Bø e.f.
seksjonssjef

Jan Paul Bolstad

Kopi til:

Naturvernforbundet i Nord-Trøndelag	Postboks 132	7701	STEINKJER
Fylkesmannen i Nord-Trøndelag		7734	Steinkjer
Fylkesmannen i Sør-Trøndelag	Statens hus	7468	Trondheim
Fylkesmannen i Møre og Romsdal	Fylkeshuset	6404	Molde
Rovviltnemnda i region 6 v/Fylkesmannen i Nord-Trøndelag		7734	Steinkjer
Naturvernforbundet i Sør-Trøndelag	Sandgata 30c	7012	TRONDHEIM

Naturvernforbundet i Møre og Romsdal

v/Øystein Folden 6630

TINGVOLL